

ZŁOŻONOŚĆ WALKI Z TERRORYZMEM

Rozprawy Społeczne, nr 2 (VII), 2013

Waldemar Kryspin Jaruszewski

Szkoła Wyższa Collegium Balticum w Szczecinie

Jaruszewski W. (2013), *Złożoność woli z terroryzmem* Rozprawy Społeczne, 2 (VII), s. 42-49

Streszczenie: Na początku XXI wieku upowszechniły się pojęcia: globalizm, terroryzm, asymetryczność współczesnego świata, jak również problemy: ubóstwa, głodu, nierówności i rozwarstwienia dochodów społecznych. Te wszystkie zagrożenia mogą być pożywką dla działań terrorystycznych. Autor niniejszego artykułu jest przekonany, że właściwa prewencja terroryzmu zaczyna się od poznania i analizy przyczyn społeczno-politycznych, a nie tylko samych przejawów. W artykule została podjęta próba znalezienia odpowiedzi na pytanie: *Czy obecnie walka z terroryzmem może zakończyć się powodzeniem? Czy asymetryczność działań terrorystycznych to problem tylko wewnętrzny jednego państwa, czy wykraczający poza jego granice?* W pierwszej części artykułu przedstawiono pojęcia: walki oraz kultury strategicznej państwa, w drugiej opisano podstawowe składowe elementy terroryzmu oraz łańcuch i asymetryczność terroryzmu. W trzeciej części wyjaśniono wybrane elementy składowe antyterroryzmu oraz model *kontr – anty – terrorystyczny* na początku XXI wieku. Przyjętą metodą badawczą jest krytyczna analiza dokumentów i literatury. Autor ma nadzieję, że zapoczątkuje większą dyskusję na temat zagrożeń asymetrycznych współczesnego świata.

Słowa kluczowe: walka, formy walki, asymetryczność działań, elementy terroryzmu

Większość rzeczywistych problemów rozwojowych ma charakter interdyscyplinarny.

L. Krzyżanowski

Wprowadzenie

Terroryzm jest nie tylko problemem globalnym, ale równocześnie jednym z głównych wyzwań dla bezpieczeństwa narodowego. Nie jest on zjawiskiem nowym, lecz towarzyszącym człowiekowi już od najdawniejszych czasów. Kwestia genezy terroryzmu stanowi bazę do szerokiej analizy współczesnego terroryzmu, jak również do opracowania działań uprzedzających w walce z nim. Uzyskana stąd mądrość będzie potrzebna dla projektowania narodowych i sojuszniczych celów, strategii i rozwoju szeroko pojmowanego bezpieczeństwa. Realizowane współcześnie przedsięwzięcia w obszarze przeciwdziałania terroryzmowi i walki z nim obejmują działania: antyterrorystyczne i kontrterrorystyczne zarówno w pojedynczym państwie, jak i w grupie państw. Autor w artykule mocno akcentuje wagę informacji w walce z terroryzmem, jak również to, że niejednoznaczność współczesnego świata powoduje jeszcze większą złożoność współczesnej walki z terroryzmem.

Pojęcie walki

Zjawisko walki ma charakter historyczny i towarzyszy ludzkości od zawsze. Początkowo wal-

czono o pożywienie, teren, dostęp do wody, ogień, a zbiegiem czasu walczone o coraz to inne zasoby i przedmioty. Według T. Kotarbińskiego „Walka, to wszelkie działanie przynajmniej dwupodmiotowe (przy założeniu, że zespół może być podmiotem), gdzie jeden przynajmniej z podmiotów przeszkadza drugiemu” (Kotarbiński 1982, s. 221). Natomiast, według W. Łepkowskiego (red.), „Walka, to wszelkie działania, co najmniej dwupodmiotowe, w których jeden z podmiotów przeciwdziałają drugiemu. Przyjęcie za punkt wyjścia form, sposobów oraz środków prowadzenia walki umożliwia wyodrębnienie walki zbrojnej i walki niezbrojnej.” (W. Łepkowski 2009, s.152)

„Walka zbrojna, to rodzaj walki prowadzonej przez siły zbrojne, której celem jest zniszczenie przeciwnika przy wykorzystaniu broni” (*Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego*, Warszawa 2002, s. 155).

R. Szpyra podkreśla, że „Prakseologia klasyfikując działania celowe w odniesieniu do kryterium zbieżności interesów, wyodrębnia kooperację pozytywną (współpracę) i kooperację negatywną (walkę). ... Walką jest wszelkie uniemożliwiające, lub utrudniające innemu podmiotowi osiągnięcie jego celów pozostających w sprzeczności z interesami prowadzącego walkę... W praktyce najczęściej występują, zarówno zbieżności, jak i sprzeczności interesów” (R. Szpyra 2006, s.141).

Walka¹ z terroryzmem jest bardzo złożona, gdyż znaczący wpływ mają na to liczne jej źródła:

¹ Walka, wojna z terroryzmem brzmi całkiem naturalnie, nie mniej jednak należy zaznaczyć, że to jeszcze bardziej zwiększa rozmiary zagrożenia terrorystycznego, gdyż niejednoznaczność tego pojęcia umożliwia rozszerzanie wojny z terrorem na coraz to nowe obszary. Terror jest abstrakcją, a z abstrakcją nie da się prowadzić militarnej wojny.

Adres do korespondencji: Waldemar Kryspin Jaruszewski, Szkoła Wyższa Collegium Balticum, ul. Mieszka I 61c, 71-011 Szczecin, e-mail: wjaruszewski@wp.pl

1. Korupcja rządów, brak demokracji, rządów prawa, czy wolności obywatelskich.
2. Wzrost nierówności społecznych, rozwarstwienie dochodów indywidualnych.
3. Dziedzictwo historyczne przemocy politycznej w ubogich państwach.
4. Asymetrie możliwości społeczno-gospodarczych państw.
5. Nierównowaga demograficzna, globalizacja i migracje społeczne.
6. Niezdolność państwa do zintegrowania wyłaniających się klas społecznych.
7. Niemożność wyjścia państw biednych z sytuacji kryzysowej.
8. Brak pomocy zewnętrznej dla ubogich i mało rozwiniętych gospodarczo państw.
9. Skuteczność działań można przedstawić, jak na rysunku 1.

Rysunek 1. Skuteczność działań

Źródło: opracowanie własne

Z rysunku 1 wynika, że przez skuteczność, należy rozumieć podejmowanie optymalnych decyzji w danym czasie i otoczeniu oraz z pozytywnym ich wdrażaniem w życie. Przez kulturę strategiczną państwa należy rozumieć „niewidzialną siłę duchową spinającą wszystkie jednostki w danej społeczności, narodzie podczas wykonywania strategicznych, dalekosiężnych zadań wpływających na rozwój i wzmocnienie bezpieczeństwa narodowego. Składają na nią takie elementy, jak: wspólne cele i kierunki działań, normy, wzory zachowań, co, do których jest zgodność, pomimo istnienia różnic kulturowych pomiędzy licznymi grupami w danym społeczeństwie” (W. Jaruszewski, 2012, s. 67-71). Dlatego też w aspekcie rozpatrywanej tematyki należy zaakcentować złożoność pojęcia walki, jak również wyróżnić następujące formy walki:

1. **Walka cywilna**, „niezbrojna forma obrony powszechnej prowadzonej przez społeczeństwo w okresie okupacji, mająca na celu obronę wartości narodowych oraz osłabienie potencjału okupanta, a także wspieranie walki zbrojnej i innych działań władz państwa podziemnego” (*Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego*, 2009, s. 152).

2. **Walka ekologiczna**, to „rodzaj walki niezbrojnej, polegającej na wpływanu na zjawiska i procesy zachodzące w atmosferze, środowisku wodnym i skorupie ziemskiej, mającej na celu spowodowanie strat i szkód u przeciwnika oraz zdeorganizowanie ekonomiki państwa i życia ludności, (*Słownik podstawowych terminów dotyczących bezpieczeństwa państwa*, 1994, s. 29).

3. **Walka gospodarcza**, „rodzaj walki niezbrojnej, której działania o charakterze gospodarczym i militarnym, skierowane są przeciw gospodarce innego kraju, (*Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego*, 2009, s. 153).

4. **Walka informacyjna**, (w znaczeniu wojskowym) – „zorganizowana w formie przemocy militarna aktywność zewnętrzna państwa prowadzona do osiągnięcia określonych celów politycznych, skierowana na niszczenie lub modyfikowanie systemów informacyjnego komunikowania przeciwnika lub przepływającej przez nie informacji oraz aktywność zapewniająca ochronę własnych systemów informacyjnego komunikowania i przesyłania przez nie informacji przed podobnym działaniem przeciwnika” (R. Szpyra, 2002, s. 149).

5. **Walka polityczna**, „rodzaj walki niezbrojnej polegającej przede wszystkim na działalności dyplomatycznej, której celem jest naruszenie określonych wartości przyjmowanych za podstawę niepodległości i integralności terytorialnej (*Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego*, 1996, s. 85).

6. **Walka psychospołeczna**, „rodzaj walki niezbrojnej, w której każdy z uczestników stara się przeciwstawić zjawiskom wpływającym negatywnie na świadomość społeczeństwa w celu zachowania, jak najwyższego poziomu morale własnego narodu” (*Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego*, 1996, s. 85).

7. **Walka niezbrojna**, „rodzaj walki polegającej na prowadzeniu działań, których celem jest osłabienie potencjału obronnego przeciwnika przy wykorzystaniu wszelkich dostępnych środków poza militarnymi (*Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego*, 1996, s. 155).

8. **Walka zbrojna**, rodzaj walki prowadzonej przez siły zbrojne, której celem jest niszczenie przeciwnika przy wykorzystaniu broni, (*Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego*, s. 155).

9. **Walka z terroryzmem**, oznacza, taką formę walki prowadzonej przez wyspecjalizowane formacje państwa (grupy państw):

- A) W celu obezwładnienia, (zlikwidowania) wrogich grup przestępczych państwa,
- B) W świetle obowiązujących przepisów prawa międzynarodowego.

Zdaniem R. Szpyra „pojawienie się i stosowanie przez jakąś cywilizację, jakichś form, metod i narzędzi walki nie zawsze bywa akceptowane przez inne cywilizacje. Bywa też, że w polityce międzynarodowej stosuje się, w przekonaniu podmiotu, formy współpracy, które przez przedmioty oddziaływań uznawane są za formy walki” (R. Szpyra, 2006, s. 144).

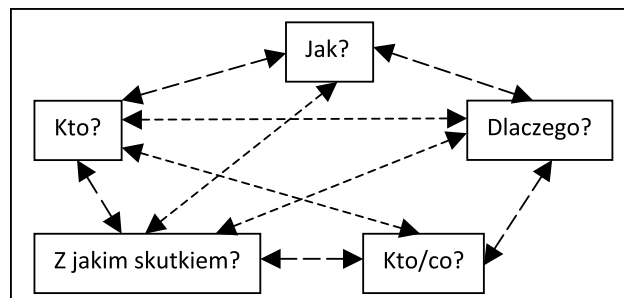
P. Sienkiewicz podkreśla, że „Niejako równoległe do koncepcji walki zbrojnej postępował proces coraz silniejszego uzależnienia się od technologii teleinformatycznych wszystkich niemal sfer życia społecznego, co niewątpliwie wpływało stymulująco na ich efektywność. Jednakże wraz z pojawieniem się nowych zagrożeń w postaci przestępstw komputerowych, istotnym problemem stał się wzrost

podatności na zagrożenia informacyjne poszczególnych podsystemów krytycznej infrastruktury państwa” (P. Sienkiewicz 2006, s. 183-184).

Pojęcie terroryzmu

Pojęcie terroryzmu wywodzi się z sanskrytu (staroindyjskie słowo *tras*), gdzie następnie zostało przekształcane w greckie *tereo*, łacińskie *teres*, oznaczające - wywołać przerażenie, strach. Na świecie jest wiele definicji terroryzmu, nie mniej jednak wszystkie koncentrują się wokół przestępczych działań wymierzonych w ludność cywilną, lub groźbę takich działań, powodujących śmierć, poważne cieleśne zranienie, lub branie zakładników, które ma na celu wywołanie poczucia strachu w społeczeństwie, lub w części społeczeństwa (wśród wybranych osób). Działanie to wywiera wpływ na społeczeństwo, zmusza rząd lub organizacje międzynarodowe do określonych czynności, lub zaprzestania czynności, które przewidują umowy i konwencje dotyczące terroryzmu). K. Jałoszyński i B. Wiśniewski wyróżniają następujące elementy definicji terroryzmu: „*podłoże (motywacja do działania), terror (przemoc, zastraszenie i cel polityczny destrukcja, destabilizacja.*” (K. Jałoszyński i B. Wiśniewski, 2007, s. 20). W literaturze przedmiotu najczęściej podkreśla się, że terroryzm jest pojęciem oznaczającym ostentacyjne i maksymalistyczne (masowe, totalne, nieograniczone), celowe (tj. świadomie zamierzone) atakowanie niewinnych, postronnych (cywilnych) osób i dóbr publicznych (otoczenia) dla pośredniego (asymetrycznego, poprzez opinię publiczną) oddziaływania na rzeczywistego przeciwnika politycznego, lub ideologicznego. Jest formą przemocy polegającą na przemyślanej akcji wymuszenia, bądź zastraszania rządów, lub określonych grup społecznych w celach politycznych, ekonomicznych i innych. Terroryzm, to „forma przemocy polegająca na przemyślanej akcji wymuszenia, bądź zastraszania rządów lub określonych grup społecznych w celach politycznych, ekonomicznych i innych” (*Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego*, 2009, s. 149). Terroryzm, to „działania precyzyjne prowadzone w ramach działań nieregularnych, do którego dochodzi wskutek konfrontacyjnego stosunku, pomiędzy stronami, gdzie przynajmniej jedna z nich jest strukturą władz uznanych w państwie, a konfrontacja ma charakter terroru. [...]. Stąd terroryzm w każdym wypadku jest działaniem politycznym, lub aktem sprzeciwu wobec działalności politycznej. Natomiast terror, to akt przemocy i gwałtu.” (R. Jakubczak, 2006, s. 87). W literaturze przedmiotu wyróżnia się najczęściej następujące kryteria terroryzmu: „wpływające na bezpieczeństwo państwa, obiekt i skutki ataku, kryterium terytorialności, rodzaje środków rażenia, motywacje sprawców, środowisko działania, legalność prowadzonych działań, ideologiczne podstawy programowe” (K. Jałoszyński, B. Wiśniewski, 2007, s. 40). S. Wojciechowski, wyróżnia składowe

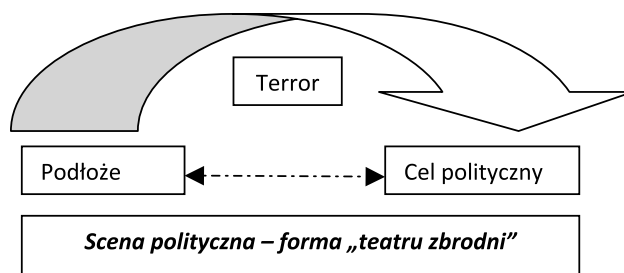
elementy terroryzmu, które pokazano na rysunku 2 (S. Wojciechowski, 2011, s. 77).

Rysunek 2. Wybrane elementy składowe pojęcia terroryzmu
Źródło: Opracowano na podstawie S. Wojciechowski, *Terroryzm, ...op.cit s. 77.*

Z rysunku 2 wynika złożoność pojęcia terroryzmu, jak również to, że poszczególne elementy składowe mogą wpływać na siebie i całość zjawiska.

Począwszy od okresu zamachów terrorystycznych z 11 września 2001 r. na USA, a w przypadku NATO, już nawet w okresie lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku, zwrócono uwagę na konieczność współpracy międzynarodowej na poziomie organizacji międzynarodowych.

Rysunek 3. Schemat definicyjny terroryzmu
Źródło: opracowanie własne na podstawie K. Jałoszyński i B. Wiśniewski (red.), *Terroryzm. Diagnoza, zadania administracji publicznej w przeciwdziałaniu zjawiska*, Bielsko-Biała 2007, s. 20.

Niestety, pomiędzy antycypacją zagrożeń, a działalnością operacyjną jest głęboka przepaść, którą pokonać można, tylko dzięki woli ścisłej współpracy w ramach powyższych organizacji międzynarodowych i pomiędzy nimi. Z rysunku 3 wynika, że istnieje ścisła zależność, między podłożem, bazą terroryzmu, wyznaczonymi celami politycznymi, jak również to, że terroryzm jest taktyką w strategiach aktorów i reżyserów współczesnego zglobalizowanego świata. W literaturze przedmiotu podkreśla się, że „cele polityczne terroryzmu są ściśle związane z jego destrukcyjnym oddziaływaniem na władzę, jej organy oraz przedstawicieli, a co za tym idzie - z destabilizacją życia: społecznego, gospodarczego i politycznego w państwie” (S. Wojciechowski 2011, s. 71). Terroryzm nie jest sprawą jednego kraju, lecz jest problemem globalnym, dlatego współpraca krajów

w walce z terroryzmem stanowi dziś konieczność, od której nie ma odwrotu. Zdaniem B. Hołysta „współczesny terroryzm ma charakter globalny i inspirowany jest głównie religijnie, sprawcy zaś pozostają w ukryciu i nie ujawniają swojej tożsamości, a działania terrorystów są bardziej krwawe, śmiertelności niż w przeszłości” (Hołyst 2000 s. 50-60). Natomiast S. Koziej podkreśla, że „koncentrowanie się na eliminowaniu źródeł - to walka z terroryzmem, który ewentualnie mógłby pojawić się kiedyś w przyszłości, to walka z terroryzmem, który może zagrozić naszym wnukom” (S. Koziej 2006, s. 136). Podkreśla on dalej, że „W stosunku do istniejącego już terroryzmu, podobnie, jak do przestępczości, konieczne jest stosowanie środków twardych – siłowych. W arsenale tych środków są również uderzenia uprzedzające. Analizy operacyjne wykazują, że uprzedzenie przygotowanego ataku terrorystycznego z użyciem broni masowego rażenia jest w zasadzie jedyną realną metodą uchronienia się przed nim” (S. Koziej, 2006, s. 137). C. Rutkowski wyróżnia łańcuch terroryzmu (rysunek 4).

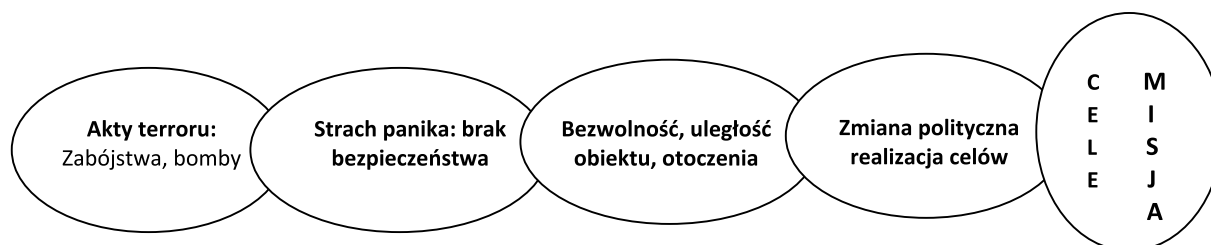
Z przedstawionego rysunku wyłania się spójna wykładnia istoty terroryzmu, która umożliwia i uzasadnia identyfikację społecznego, politycznego sensu i treści terroryzmu, jego misji i celów. Wyjaśnia logikę łańcucha terroryzmu. C. Rutkowski jest zdania, że występująca „Asymetria – jest dziś narzędziem i siłą terrorystów źródłem ich sukcesów. [...] Wykorzystanie asymetrii pozytywnej oraz przeciwdziałanie asymetrii negatywnej, powinno stanowić kanwę projektowania wizji i koncepcji strategicznych składających się na strategię militarną oraz strategię

bezpieczeństwa państwa, a także plan każdego działania. Asymetria musi zacząć służyć NAM, a nie terrorystom. Musimy ją odwrócić i nauczyć się tworzyć ją celowo oraz sprawnie wykorzystywać. To sprawa zasadnicza.” (C. Rutkowski, 2006, s. 36-37). Współczesny świat jest oparty na różnorodności i braku symetrii. Wspaniałemu rozwojowi społeczno-gospodarczemu nielicznych państw towarzyszy dynamiczny wzrost dysproporcji rozwojowych, dochodów społecznych oraz biedy, głodu i ubóstwa. Dysproporcje współczesnego świata są pożywką dla narodzin i rozwoju groźnego terroryzmu.

Z rysunku 5 wynika znaczenie asymetrii dla organizacji terrorystycznej. Chcąc przejść do normalności, do zmiany myślenia o symetryczności i regularnym ładzie świata, musimy dziś zmienić punkt postrzegania świata w odniesieniu do terroryzmu. Strategia i taktyka terroryzmu oparte są na nieregularności i asymetrii, co daje dziś przewagę terrorystom światowemu. Terroryci z całą świadomością wykorzystują potencjalne przewagi w celu czynienia zła. Przyjmując strategię terrorystów siewców śmierci i strachu tym samym wspieramy ich samych. W powyższej sytuacji mogą oni przedstawić nas, jako napastników, przed którymi należy się bronić.

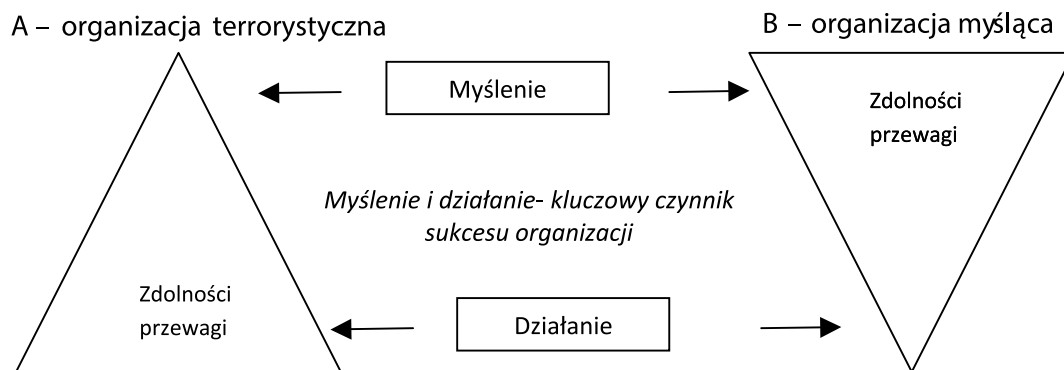
Działania antyterrorystyczne

Terroryzm cechuje się złożonością i dynamiką zmian, co mocno uwidocznili się od początku lat siedemdziesiątych ubiegłego wieku. Kulminacyjnym aktem przemocy był atak 11 września 2001 r. na

Rysunek 4. Łańcuch terroryzmu

Źródło: opracowanie własne na podstawie C. Rutkowski, *Terroryzm. Rola sił, ...* op. cit. s. 18

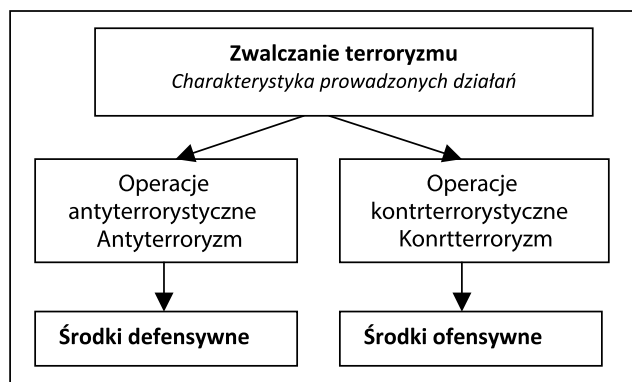

Rysunek 5. Typy organizacji a - terrorystyczna i b - organizacja myśląca

Źródło: opracowanie własne

World Trade Centre oraz budynek Pentagonu w Stanach Zjednoczonych. Od 11 września 2001 r. realizowane są w całym cywilizowanym świecie przedsięwzięcia w obszarze przeciwdziałania terroryzmowi. W literaturze przedmiotu wyróżnia się pojęcie antyterroryzmu określające go, jako „zespół działań naukowych, prawnych, wojskowo-policyjnych ukierunkowanych na zwalczanie ataków terroryzmu oraz zmierzających do zapobiegania, przeciwdziałania i likwidacji zagrożeń związanych z możliwością zaistnienia ataków terrorystycznych” (S. Piskulski 2000, s. 125). Działania kontrterrorystyczne sprowadzają się do prowadzenia, tzw. operacji ratunkowych – działań bojowych związanych z uwolnieniem przetrzymywanych przez terrorystów zakładników. „Zwalczanie terroryzmu, zgodnie z podejściem amerykańskim obejmuje zarówno działania o charakterze defensywnym, określane w literaturze angielskiej, jako działania antyterrorystyczne, jak i operacje o charakterze ofensywnym, nazywane przeciwterrorystycznymi lub kontrterrorystycznymi” (M. Marszałek 2006, s. 171).

Należy dodać, że wojna z terrorem zagraża też najsilniejszym gospodarczo (dominującym państwom) świata. Obowiązkiem najsilniejszych państw jest również chronienie słabszych, mniej rozwiniętych państw. W przypadku, gdy terroryści są nieznanymi (niewidzialni) nigdy do końca nie będzie wiadomo czy można jednoznacznie stwierdzić, że zostali zlikwidowani i zniszczeni. W tym przypadku terroryści będą pojawiać się w różnych częściach świata i z różną częstotliwością i różną siłą razić wybrane przez siebie cele, wyrządzać szkody i zniszczenia. Może to doprowadzić do sytuacji bez wyjścia i końca otwartego, demokratycznego społeczeństwa. Ogólny podział operacji wojskowych w walce z terroryzmem przedstawiono na rysunku 6.

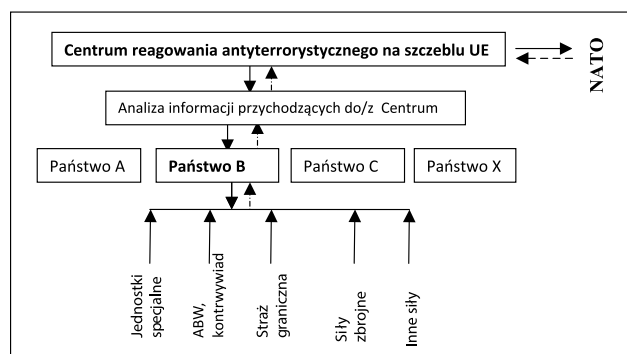

Rysunek 6. Ogólny podział operacji wojskowych w walce z terroryzmem
Źródło: opracowanie własne na podstawie ” (M. Marszałek 2006, s. 171).

Zgadzam się z M. Marszałek, że wyodrębnienie z ogólnego zbioru działań nazwanych *zwalczaniem terroryzmu* operacji ofensywnych i defensywnych sił zbrojnych jest merytorycznie w pełni uzasadnione. Działania antyterrorystyczne obliczone są na

udaremnienie dokonania zamachu terrorystycznego, a działania kontrterrorystyczne sprowadzają się do prowadzenia tzw. operacji ratunkowych, działań związanych z uwolnieniem porwanych ludzi przez terrorystów. Terroryzm jest szczególnym rodzajem działalności skierowanej na destrukcję wybranego przez terrorystów państwa i społeczeństwa. Dlatego też ludność danego państwa oczekuje od decydentów rządowych skutecznej ochrony przed niespodziewanymi atakami terrorystycznymi.

Na rysunku 7 przedstawiono schemat reagowania centrum antyterrorystycznego na szczeblu państwa.

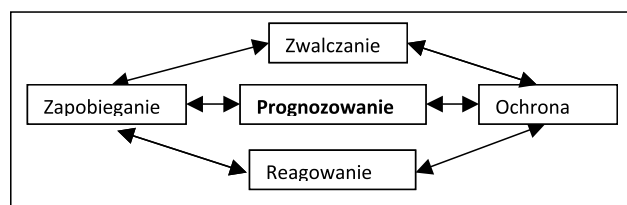
Rysunek 7. Schemat reagowania centrum antyterrorystycznego na szczeblu państwa (grupy państw)
Źródło: opracowanie własne, oznaczenia: ◀▶ informacje wejściowe i wyjściowe.

S. Wojciechowski podkreśla, że rozpatrując problem eliminowania zagrożenia terrorystycznego należy wykorzystać wszelkie dostępne środki, oraz mechanizmy z zakresu przeciwdziałania i jego zwalczania. Dzieli on je na następujące składowe:

1. Zapobieganie, to całokształt inicjatyw zmierzających do zniechęcenia poszczególnych osób, lub grup odnośnie do opowiedzenia się za jakąkolwiek formą działań terrorystycznych.

2. Zabezpieczenie, to całokształt inicjatyw zmierzających do najpełniejszej i najskuteczniejszej ochrony osób oraz całej zagrożonej atakami terrorystycznymi infrastruktury.

3. Reagowanie, to całokształt inicjatyw obejmujących różnorodne działania związane z minimalizacją oraz jak najszybszą likwidacją skutków ewentualnego ataku terrorystycznego.

Rysunek 8. Elementy składowe modelu kontr - anty - terrorystycznego
Źródło: opracowano na podstawie (S. Wojciechowski, 2011, s. 227)

4. Prognozowanie, obejmuje analizę rzeczywistych i potencjalnych celów, metod, form, czy poten-

cialnych sprawców. Zespala ono pozostałe elementy (rysunek 8).

5. Zwalczanie, sprowadza się do poznania, ustalenia struktur terrorystycznych, ich liczebności, charakteru, powiązań, jak również unieszkodliwiania, ukarania, a także uniemożliwienia ponownego odtworzenia rozbitej organizacji terrorystycznej (S. Wojciechowski, 2011, s. 226).

Należy podkreślić, że im szybszy i efektywniejszy rozwój nauki, produkcji, tym występuje większa dysproporcja wielkości rozwarstwienia dochodów społecznych. Na wielkość rozwarstwienia dochodów duży wpływ ma również kapitał społeczny danego państwa, patrz załącznik 2. Kapitał społeczny (KS), jest częścią kapitału intelektualnego (obronnego państwa), który odnosi się do instytucji, relacji, kultury i norm, które kształtują jakość i ilość interakcji społecznych, wywierając wpływ na społeczność, produktywność, zyskowność, dobrobyt i bogactwo narodu. Szczególne miejsce w kapitale społecznym odgrywa wiedza i sposoby jej rozwijania, przekazywania poprzez interakcje między ludźmi. Kapitał społeczny rozwija się i zmienia głównie pod wpływem wspólnie, synergicznie działających ludzi, którzy potrafią wykorzystać użyteczną wiedzę w praktyce. Kapitał społeczny jest własnością całego społeczeństwa, dlatego też rolą decydentów rządowych jest stwarzać warunki do współpracy oraz wspierania wymiany informacji, wiedzy, jak również przyczyniać się do osiągnięcia sukcesu i dobrobytu organizacji, społeczności lokalnych, czy państwa w środowisku międzynarodowym.

Podsumowanie

Autor jest przekonany, że współcześnie prowadzona walka z terroryzmem może zakończyć się powodzeniem, ale tylko wówczas, gdy współpracować będą całe społeczności i narody w kierunku integracji i ograniczenia stref ubóstwa i rozwarstwienia dochodów społecznych. Nie mogą istnieć dwa światy obok siebie świat bogactwa i świat nędzy, bez możliwości zmiany istniejącego stanu rzeczy. Rozwiązania problemu terroryzmu należy szukać głównie tam gdzie on powstawał i narastał. Występujące nowe zagrożenia w galopującym świecie dodatkowo zakłócają walkę z terroryzmem. Dlatego też należy opracować nowoczesną strategię walki z terroryzmem na szczeblu światowym, a dopiero potem na szczeblu państwowym.

Terroryzm oparty jest na asymetryczności myślenia i działania grup przestępczych. Społeczności najbardziej niezdolne do rywalizacji o potęgę, dynamiczny rozwój i sukces na arenie międzynarodowej odnalazły terroryzm, jako jedyny dla nich skuteczny środek i oręż polityki.

Przekonanie o symetryczności i regularnym łańdźcie współczesnego świata jest pojęciem złudnym i ze społecznego punktu widzenia szkodliwym. Współczesny świat w niemal w większości oparty jest na braku symetrii, na asymetryczności. Wiedza

na temat asymetryczności świata stanowi strategię działań grup terrorystycznych. Obecnie asymetria jest narzędziem i siłą terrorystów i dlatego należy dążyć do szybkiej zmiany tej niekorzystnej dla świata wiedzy i rozwoju sytuacji.

Terroryzm jest największym zagrożeniem i zjawiskiem niepożądanym, które należy ograniczać, kontrolować i skutecznie likwidować. Tradycyjna walka z terroryzmem wnosi pewien ładunek przemocy, gdyż łamie reguły życia społecznego, narażając osoby cywilne na cierpienie, zło, nieszczęścia, utratę zdrowia, czy życia. Główne cele terroryzmu mają charakter polityczny, gdzie głównie chodzi o pieniądze i władzę, bo kto ma pieniądze, ten ma władzę, a władza umożliwia *gromadzenie* pieniędzy. Tę paradoksalną zależność obserwuje się już od najdawniejszych czasów i nikt tego nie chce zmienić. Dlatego też tworzenie nowych efektywnych narzędzi (strategii) walki z terroryzmem wymaga od wszystkich uczestników środowiska międzynarodowego kompleksowego odniesienia się do tego zjawiska, jak również zaangażowania przedstawicieli wszystkich możliwych dziedzin wiedzy i aktywności.

Literatura:

1. Jakubczak R., Marczak J. (red), (2012), *Bezpieczeństwo narodowe Polski w XXI wieku. Wyzwania i strategie*, Wydawnictwo Bellona, Warszawa.
2. Jakubczak R., Marczak J., (red), (2008), *Podstawy bezpieczeństwa narodowego Polski w erze globalizacji*, Wydawnictwo AON, Warszawa.
3. Jakubczak R., Marczak J., red), (2012), *Bezpieczeństwo narodowe Polski w XXI wieku. Wyzwania i strategie*, Wydawnictwo Bellona, Warszawa.
4. Jakubczak R., (2005), *Terroryzm a działania nieregularne*, w: *Terroryzm - rola sił zbrojnych w zwalczaniu zjawiska. Materiały z konferencji naukowej zorganizowanej 26 października 2005 roku*. AON, Warszawa.
5. Jałoszyński K., Wisniewski B., (red.), *Terroryzm. Diagnoza, zadania administracji publicznej w przeciwdziałaniu zjawiska*, Bielsko Biała, 2007.
6. Jaruszewski W.K., (2011), *Kapitał intelektualny w strategii bezpieczeństwa narodowego*, Collegium Balticum, Szczecin.
7. Jaruszewski W.K., (2012), *Wpływ wybranych elementów siły narodowej na bezpieczeństwo narodowe*, (Praca badawcza), Wydawnictwo Fundacja Oświatowa Europejskie Centrum Edukacji w Koszalinie.
8. Kitler W. (2011), *Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie. Uwarunkowania. System*. Wydawnictwo AON, Warszawa.
9. Kotarbiński T., (1982), *Traktat o dobrej robocie*, Warszawa, s. 221.
10. Koziej S. (2010), *Wyzwania transformacyjne bezpieczeństwa Polski*, w: „Kwartalnik Bellona” nr

- 2/2010.
11. Koziej S. (2006), *Pełzająca III Wojna Światowa: czy formułować globalną strategię i przygotować globalne siły przeciwdziałania?* w: J. Gotowała (red. nauk.) *Terroryzm – rola sił zbrojnych w zwalczaniu zjawiska. Materiały z konferencji naukowej zorganizowane 26 października 2005 roku*, AON, Warszawa.
  12. Kunikowski J., (red.), (2000), *Uwarunkowania procesu edukacji dla bezpieczeństwa*, Wydawnictwo Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach Instytut Pedagogiki, Siedlce.
  13. Kuźniar R., (2006), *Międzynarodowe stosunki polityczne*, W: *Stosunki międzynarodowe, Geneza, struktura, dynamika*. E. Haliżak, R. Kuźniar, (red.) Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
  14. Łepkowski W. (red.) (2009), *Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego*, Warszawa.
  15. Madej M., *Terroryzm i inne zagrożenia asymetryczne w świetle współczesnego pojmowania bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego – próba teoretycznej konceptualizacji*, w: *Porządek międzynarodowy u progu XXI wieku*, pod red. R. Kuźniara, Warszawa 2005.
  16. Marszałek M., *Rola sił powietrznych w walce z terroryzmem*, w: *Terroryzm – rola sił zbrojnych w zwalczaniu zjawiska*, Wydawnictwo AON, Warszawa 2006.
  17. Piskulski S., (2000), *Prawne środki zwalczania terroryzmu*, Olsztyn 2000.
  18. Rutkowski C., (2006), *Terroryzm – patologia społeczna XXI wieku. Nowe wyzwania dla międzynarodowego bezpieczeństwa*, w: J. Gotowała (red. nauk.) *Terroryzm – rola sił zbrojnych w zwalczaniu zjawiska. Materiały z konferencji naukowej zorganizowane 26 października 2005 roku*, AON, Warszawa.
  19. Sienkiewicz P., *Oblicza terroryzmu*, w: *Terroryzm – rola sił zbrojnych w zwalczaniu zjawiska*, Wydawnictwo AON, Warszawa 2006.
  20. Soros G., *Nowy okropny świat. Tyrania, ignorancja, gwałt*. Świat Książki, Warszawa 2006.
  21. Szpyra R., (2006), *Terroryzm, jako zjawisko w stosunkach międzynarodowych*, w: *Terroryzm - rola sił zbrojnych w zwalczaniu zjawiska. Materiały z konferencji naukowej zorganizowanej 26 października 2005 roku*. AON, Warszawa.
  22. Wojciechowski S., *Terroryzm na początku XXI wieku. Pojęcie, istota i przyczyny zjawiska*. Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz – Poznań 2011.

Załączniki

Zdjęcie 1. Platforma przeładunkowa KAAOT zaatakowana przez terrorystów w 2004 roku.

Źródło: na podstawie <http://www.terroryzm.com>

Tabela 1. Kapitał społeczny na jedną osobę w tys. dol. USA.

Lp	Kraje	Kapitał społeczny na jedną osobę w tys. dol. USA									
		2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
1	NIEMCY	189,09	195,36	201,03	199,64	204,52	204,88	207,98	211,92	216,48	220,07
2	W. BRYTANIA	107,47	112,86	119,82	126,26	134,13	141,12	146,09	150,87	156,68	157,41
3	FRANCJA	131,13	139,37	144,41	151,50	157,18	161,66	167,24	170,11	173,89	176,23
4	HISZPANIA	46,69	50,08	52,17	56,52	58,32	61,26	64,40	66,96	71,83	69,70
5	ROSJA	10,85	11,51	12,92	13,14	13,35	14,36	15,84	17,62	16,96	18,78
6	SZWECJA	43,65	47,03	50,37	54,34	56,00	59,67	63,97	68,94	69,44	67,10

7	POLSKA	11,04	11,76	11,93	12,48	13,11	13,69	14,63	16,06	18,08	18,64
8	CZECHY	7,44	7,75	8,22	8,81	9,17	9,80	10,35	10,89	11,34	11,10
9	UKRAINA	1,57	1,74	2,00	2,45	2,67	2,87	3,08	3,35	3,48	3,52
10	WŁOCHY	89,47	92,50	95,16	95,54	99,98	102,68	100,23	102,30	108,40	106,72
11	SŁOWACJA	4,02	4,23	4,53	4,73	4,99	5,37	5,92	6,69	7,24	7,00
12	LITWA	2,92	3,20	3,48	3,92	4,15	4,58	5,03	5,53	5,81	4,93
13	USA	1215,8	1278,3	1362,6	1444,6	1506,3	1555,0	1610,4	1668,8	1707,4	1660,7
14	CHINY	30,31	34,37	39,75	44,57	48,86	54,83	60,92	64,14	72,57	82,37
15	JAPONIA	347,13	348,89	355,15	357,36	377,13	381,49	391,03	401,56	408,26	386,83

Źródło: Obliczenia własne

COMPLEXITY OF THE FIGHT AGAINST TERRORISM

Social Dissertations, Issue 2 (VII), 2013

Waldemar Kryspin Jaruszewski

Szczecin Higher School Collegium Balticum

Jaruszewski W. (2013), *Complexity of the fight against terrorism*. Social Dissertations, 2 (VII), p. 50-56

Summary: At the beginning of the 21st century the following terms became widespread: globalism, terrorism, asymmetry of the modern world along with the problems concerning poverty, inequality and stratification of social income. All those threats may be fuel for terrorism acts. The author of this article is convinced that the right prevention for terrorism acts starts with the recognition and analysis of the socio-political causes and not only of its manifestation itself. This article tries to find the answer for the following question: *Can the current fight against terrorism end successfully? Is the asymmetry of the terrorism acts only an internal problem of one country or does it go beyond its borders?* The first part of the article presents the following definitions: fight and strategic culture of the country; whereas the second one shows the fundamental elements of terrorism along with the terrorism chain and its asymmetry. The third part of the article explains selected elements of counter-terrorism and the counter-terrorism model at the beginning of the 21st century. The research method used here is the critical analysis of documents and literature. The author hopes to start a greater discussion regarding asymmetric threats of the modern world.

Key words: fight, fight forms, asymmetry of actions, terrorism elements

*Most real development problems
are of an inter-disciplinary nature*

L. Krzyżanowski

Induction

Terrorism is not only a global problem but also, at the same time, one of the main challenges for the national safety. It is not a new phenomenon, it has been familiar to mankind since the beginning of time. The genesis of terrorism is the basis for the wider analysis of contemporary terrorism as well as for study of the pre-emptive actions against it. The knowledge gained throughout this study will be needed for planning national and allied objectives, strategies and development of broadly defined safety. The contemporary undertakings implemented in the area of counter-terrorism, and the fight against terrorism, encompass: counter-terrorism acts both in a single country and in a group of countries. The author puts great emphasis on the importance of the information in the fight against terrorism as well as on the fact that ambiguity of the modern world makes the fight against terrorism even more complex.

Definition of a fight

The fight phenomenon is historical in nature and it has always accompanied mankind. At the beginning it was food, territory and access to water which were fought for, whereas over the course of time people kept fighting for various other resources and

objects. According to T. Kotarbiński, "Fight is any action of at least two subjects (provided that a team can be a subject), where at least one of the subjects interferes with the other one" (Kotarbiński 1982, p. 221). Whereas according to W. Łepkowski (ed.), "Fight is any action of at least two subjects, where one of them counteracts the other. The forms, methods and measures to combat treated as a point of departure enables us to distinguish armed and non-violent struggle." (W. Łepkowski 2009, p. 152)

"Armed struggle is a kind of a fight led by armed forces, the aim of which is destruction of the opponent with the use of weapons" (*Dictionary of terms in the area of national safety*, Warsaw 2002, p. 155).

R. Szpyra underlines that "Praxeology, which classifies deliberate actions in terms of the convergence of interests criterion, distinguishes a positive cooperation (collaboration) and negative cooperation (fight). ... Fight is an action that prevents or hinders the other subjects achieving their goal, which stands in contradiction to any interest of the fighting subject... In practice, appears most commonly both convergence and contradiction of interests" (R. Szpyra 2006, p. 141).

The fight¹ against terrorism is very complex as there are numerous sources which influence it:

1. Corruption of the governments, lack of democracy and the rules of law or civil liberties.
2. Increase of social inequalities, stratification of individual incomes.
3. Historical legacy of political violence in poor

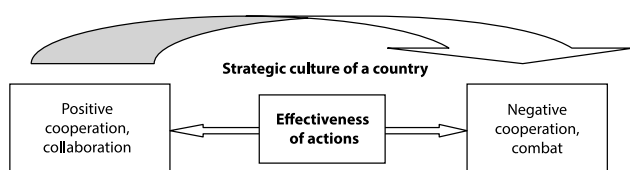
¹ The fight and war on terrorism sound quite natural, nevertheless it is important to stress that this fact increases the scale of terrorism threats even more, as the ambiguity of this term enables the fight against terrorism to expand into a new area. Terror is an abstraction and it is not possible to undertake military war with abstraction.

Address for correspondence: Waldemar Kryspin Jaruszewski, Mieszka I 61c, 71-011 Szczecin, e mail: wjaruszewski@wp.pl

countries.

4. Asymmetries of the socio-economic opportunities of the countries.
5. Demographic imbalance, globalisation and social migrations.
6. Inability of the country to integrate emerging social classes.
7. Inability of poor countries to get out of a crisis situation.
8. Lack of external help for poor and economically underdeveloped countries.

Effectiveness of actions may be introduced as in figure 1.

Figure 1. Effectiveness of actions
Source: own study

Figure 1 shows that effectiveness means making optimal decisions in a given time and environment and their positive implementation. The strategic culture of a country means “invisible spiritual power fastening all the units in the given society and nation together while undertaking strategic and far-reaching tasks, which influence development and reinforcement of national safety. It consists of the following elements: common objectives and directions of actions, norms, behavioural patterns which show concordance in spite of cultural differences existing between numerous groups in the given society” (W. Jaruszewski, 2012, p. 67-71). That is why, in terms of this subject matter, it is important to emphasise the complexity of a combat definition and to distinguish the following combat forms:

1. **Civil struggle**, “non-violent form of universal defence led by society in the period of occupation which aims to: defend the national values; weaken the potential of the occupying force; and to support the armed warfare and other actions of the underground state authorities”. (*Dictionary of terms in the area of national safety, 2009, p. 152*).

2. **Ecological struggle**, “non-violent form of universal defence, the essence of which is to have an influence on the phenomena and processes happening in the atmosphere, water environment and the earth’s crust and the aim of which is to cause loss and damages to opponents and to disrupt the state’s economy and people’s lives (*Dictionary of terms in the area of national safety, 1994, p. 29*).

3. **Economic struggle**, “a type of non-violent struggle, the actions of which are of an economic and military nature and are directed against the economy of another country, *Dictionary of terms in the area of national safety, 2009, p. 153*)

4. **Information war**, (in military meaning) – “external military activity of a country organised in the form of violence undertaken in order to achieve given political objectives and which is directed into the destruction and modification of information and communication systems and activities of an opponent, or the information flowing through them, ensuring the protection of their own systems of information and communication, and the information flowing through them against a similar action of the opponent” (R. Szpyra, 2002, p.149).

5. **Political struggle**, “a type of non-violent struggle which mainly consists of diplomatic activity, the aim of which is to infringe on the given values recognised as the grounds of independence and territorial integrity (*Dictionary of terms in the area of national safety, 1996, p. 85*).

6. **Psycho-social struggle**, “a type of non-violent struggle in which each participant tries to oppose the phenomena negatively influencing the consciousness of society in order to maintain the highest level of their own nation’s morale” (*Dictionary of terms in the area of national safety, 1996, p. 85*).

7. **Non-violent struggle**, “a type of struggle consisting of undertaking actions, the aim of which is to weaken the defensive potential of the opponent while using any means except for military ones (*Dictionary of terms in the area of national safety, 1996, p. 155*).

8. **Armed warfare**, a type of action conducted by armed forces, the aim of which is to destroy the opponent while using weapons (*Dictionary of terms in the area of national safety, , p. 155*.

9. **Fight against terrorism**, means a form of action led by specialised departments of a country (group of countries):

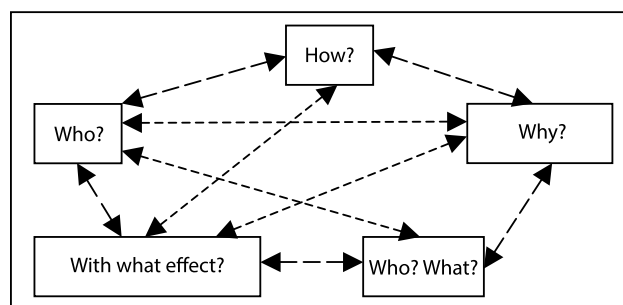
- A) in order to incapacitate (eliminate) the hostile criminal groups of a country
- B) in the light of legally binding regulations of the international law

According to R. Szpyra “the fact that a certain civilisation appears and uses certain forms, methods and tools for fight is not always accepted by other civilisations. It may also happen that in the international politics, in the conviction of a unit, forms of cooperation, which are treated as forms of fight by the interacting subject, are used” (R. Szpyra, 2006, p. 144).

P. Sienkiewicz underlines that “So to speak, almost all spheres of life became more and more dependent on the teleinformatic technologies parallel with the conception of armed warfare which undoubtedly affected their effectiveness stimulatingly. However, as the new threats in the form of computer crimes appeared, a problem of increasing susceptibility to information threats of particular sub-systems concerning critical infrastructure of the country, became significant” (P. Sienkiewicz 2006, p. 183-184).

A definition of terrorism

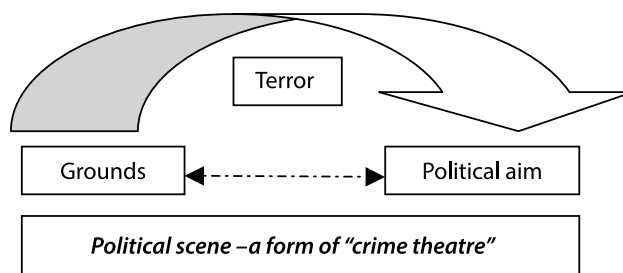
The term terrorism derives from the Sanskrit (the old Indian word *tras*) and it was subsequently modified into a Greek word *tereo*, in Latin *teres*, which means to evoke terror and fear. There are many definitions of the word terrorism in the world. Nevertheless, all of them focus on criminal activities aimed at civil population or the threat of such actions causing death and serious injuries or hostage-taking. Its aim is to evoke a sense of fear in society or among a part of society (selected groups of people). This action affects the society, forces the government or other international organisations to undertake certain activities, or to cease certain activities, included in the agreements or conventions regarding terrorism. K. Jałoszyński and B. Wiśniewski identify the following elements of the terrorism definition “*grounds (action motivation), terror (violence, intimidations and political objective, destruction, destabilisation.*” (K. Jałoszyński and B. Wiśniewski, 2007, p. 20). In the literature on the subject, it is mostly underlined that terrorism is a term that means ostentatious and maximalistic (mass, total, limitless), intentional (i.e. consciously planned) attacking the innocent, outside (civil) people and the common good (environment) in order to influence indirectly (asymmetrically, through public opinion) on a real political or ideological opponent. This is a form of violence consisting of a well thought-out action of extortion or intimidation of the government or other social groups for political, economic and other aims. Terrorism is “a form of violence consisting of a well thought-out action of extortion or intimidation of the government or other social groups for political, economic and other aims” (*Dictionary of terms in the area of national safety, 2009, p. 149*). Terrorism means “precise activities taken as a part of irregular actions which occurs through confrontational relationship between two sides where at least one of them is a governmental structure recognised in the country and where the confrontation is of a terror nature. [...]Therefore, terrorism is always a political activity or an act of opposition against political activity, whereas terror is an act of violence.” (R. Jakubczak, 2006, p. 87). In the literature on the subject the following terrorism criteria are mostly distinguished: “territorial criterion affecting safety of the country; object and consequences of the attack; types of munitions; motivation of culprits; environment of actions; legality of the undertaken activities; and ideological programme basis” (K. Jałoszyński, B. Wiśniewski, 2007, p. 40). S. Wojciechowski identifies the following terrorism elements shown in figure 2 (S. Wojciechowski, 2011, p. 77).

Figure 2. Selected elements of the terrorism's definition
Source: Developed on the basis of S. Wojciechowski, *Terroryzm,...*op.cit. p. 77.

Figure 2 shows the complexity of the terrorism definition and the fact that particular elements may influence each other and the whole phenomenon.

Beginning from the period of terrorist attacks from September 11th 2001 in the USA, and in the case of NATO even during the 1990s, attention has been paid to the necessity to cooperate internationally at the international organisations' level.

Figure 3. Terrorism definition scheme
Source: own study based on K. Jałoszynski and B. Wiśniewski (ed.), *Terrorism. Diagnosis, tasks of public administration in counteracting the phenomenon*, Bielsko-Biała 2007, p. 20.

Unfortunately, there is a large gap between the anticipation of threats and operative activity which can be overcome only with the will to cooperate closely within the above-mentioned international organisations. Figure 3 shows that there is a close relationship between the grounds, the basis of terrorism and the political objectives, as well as that terrorism is a tactic in the strategies of the actors and directors of the modern globalised world. In the literature on the subject it is underlined that “the political objectives of terrorism are closely connected with its destructive influence on the authorities, their departments and representatives, thus destabilisation of social, economic and political life in the country” (S. Wojciechowski 2011, p. 71). Terrorism is not a matter affecting one country but, rather, a global problem. That is why cooperation between the countries in the fight against terrorism is now a necessity and there is a no way to withdraw from it. According to B. Hołyst “contemporary terrorism is of a global nature and it is inspired mostly by religion, where the culprits remain in hiding and they

do not disclose their identity whilst terrorist acts are more bloody and lethal in comparison to those in the past” (Hołyst 2000, p. 50-60). Nevertheless, S. Koziej underlines that “ the focus on eradicating its source is a fight against terrorism which would possibly appear sometime in the future and it is a fight against terrorism, which may threaten our grandchildren” (S. Koziej 2006, p. 136). He underlines further that “ It is necessary to use hard and forceful means against already existing terrorism and crime. In the arsenal of those means there are also anticipatory attacks. Operational analyses indicate that anticipation of the prepared terrorist attack with the use of weapons of mass destruction is basically the only real method to be saved from it” (S. Koziej, 2006, p. 137). C. Rutkowski identified a chain of terrorism (fig 4).

What is presented in the figure above is a cohesive interpretation of terrorism, which makes it possible and justifiable to search for both political and social sense of terrorism, for terrorism-related content, and for its mission and aims. The figure explains the terrorism chain logic. According to C. Rutkowski : “Nowadays, it is asymmetry that becomes a powerful tool in the hands of the terrorists and contributes to their successes. Principally, the positive strategy should be employed and the negative strategy prevented when assembling the strategic concepts that constitute military strategy, national security strategy or a project of any undertaking. Asymmetry must become our ally and not the terrorists’. It is essential that we learn to create it, to

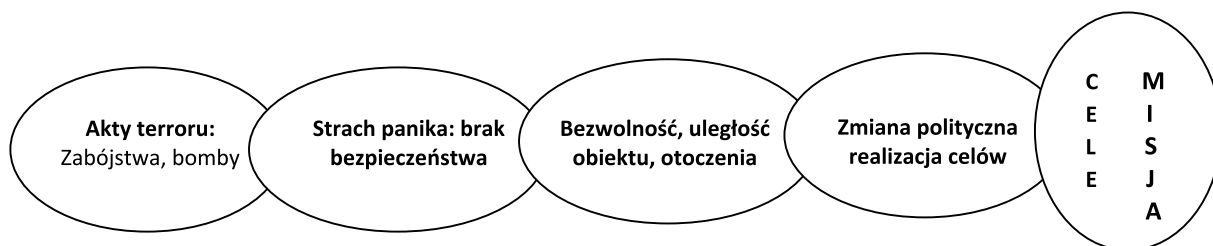
reverse it and to use it successfully.” (C. Rutkowski, 2006, p. 36-37). The contemporary world is based on diversity and asymmetry. The great socio-economic development of several countries is accompanied by the dynamic growth of development discrepancy, social income, poverty and famine. The disproportions in the contemporary world nourish the creation and the spread of a dangerous terrorism.

Figure 5 presents the significance of asymmetry for a terrorist organisation. Only by transforming our world perception in relation to terrorism can we restore normality and change our understanding of both symmetry and natural harmony. Terrorist strategy is mainly characterised by irregularity and asymmetry, which favours the international terrorism. To do evil, terrorists will consciously take advantage of any power on their side. Employing the strategies of terrorists- propagators of fear and death- we support them, since then they are able to reverse the roles so that we become the aggressors² to combat.

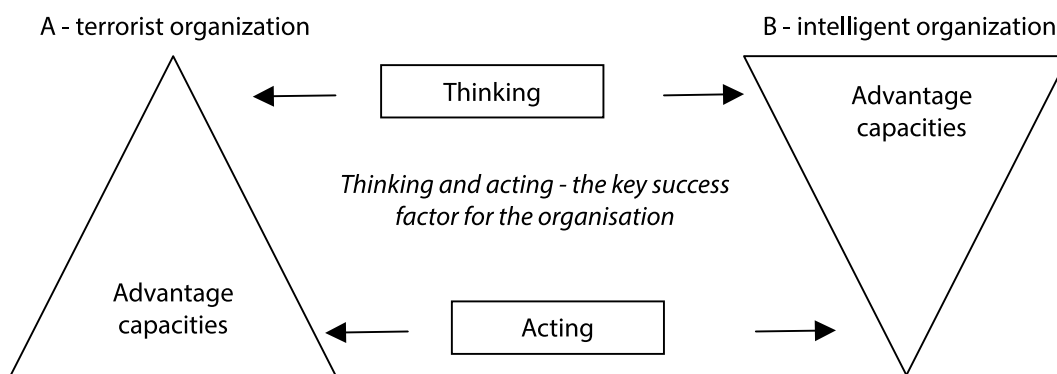
Antiterrorism measures

Since the seventies, the complexity and the dynamism of terrorism have become more visible. The turning point in the subject was the attack on World Trade Centre and the Pentagon in USA on September 11, 2001. Since then, antiterrorism measures are un-

² The subject literature stresses that: „the invasion on Iraq after September 11, 2001 was probably the biggest failure of American foreign policy. Furthermore, it was conducted under false pretences.” (G. Soros 2006, s. 121).

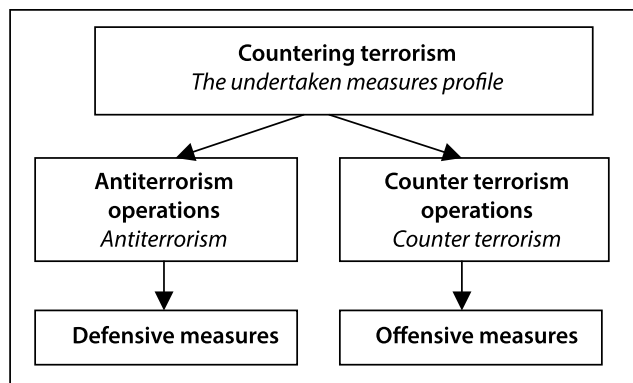
Figure 4. The terrorism chain
Source: own study on the basis of *Terroryzm. Rola sił*, C. Rutkowski, cit. p. 18

Figure 5. Organization types a-terrorist and b-intelligent organization
Source: own study

dertaken in every part of the civilized world. In the subject literature, terrorism is defined as: “scientific, legal and police-military measures with the aim of combating terrorism and preventing, counteracting and eliminating the potential terrorist attack threats. (S. Piskulski 2000, p. 125) Counter terrorism measures involve military actions directed at liberating the terrorists’ hostages. “The American approach to combating terrorism includes both: the defensive measures, in English literature referred to as “antiterrorism”, and offensive measures called “counter terrorism”. (M. Marszałek 2006, p. 171).

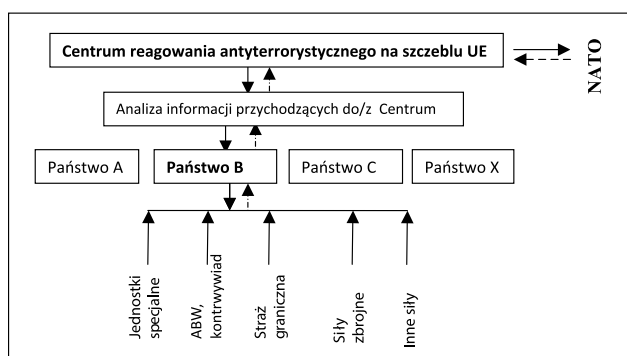
It should be noted that the war with terror is also a threat for the countries with the most powerful economy worldwide (the leader countries). One of their duty is to support the underdeveloped countries. In case where the terrorists are unknown (invisible), it can never be stated with certainty whether they have been eliminated, which enables them to cause destruction, by appearing in different parts of the world and attacking their targets with variable frequency and power. Their strategy may lead to a no-win situation and destroy the open and democratic society. The general scheme for the division of military antiterrorism operations is presented in the figure 6.

Figure 6. The general scheme for the division of military antiterrorism operations
Source: own study based on (M. Marszałek 2006, p. 171).

I agree with Mr Marszałek’s theory that it is reasonable to divide the whole of undertakings combating terrorism into the defensive and the offensive measures. The antiterrorism measures aim at preventing the occurrence of terrorism attacks, while the counter terrorism measures can be defined as the rescue actions which aim at liberating the terrorists’ hostages. Terrorism involving specific undertakings directed against the welfare of certain countries and their communities, the citizens expect the governing bodies to provide them with successful safeguard measures against terrorist attacks.

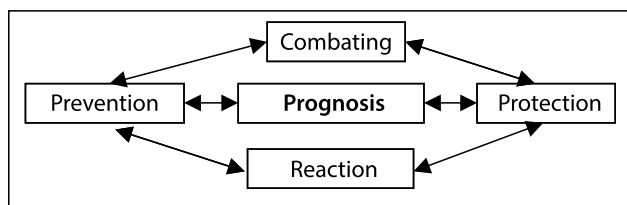
The figure 7 presents the scheme for the undertakings of a national antiterrorism centre.

Figure 7. The scheme for the undertakings of an antiterrorism centre on the national or multinational level
Source: own study, markings information received and sent.

S. Wojciechowski stresses that when eliminating the terrorism threat, all available counteracting and combating measures should be employed. He divides them into the following component parts:

1. Prevention, meaning the initiatives directed towards discouraging individuals or groups from giving their support to any kind of terrorist activities.
2. Security, meaning the initiatives directed towards effective protection of both the individuals and the infrastructure within the terror sphere.
3. Reaction, meaning the initiatives directed towards minimizing and eliminating the effects of terrorist attacks.

Figure 8. The component parts of counter – anti – terrorism model.
Source: own study based on (S. Wojciechowski, 2011, p. 227)

4. Prognosis, which involves the terrorist analysis based on all the real and probable: aims, methods, activity types and profiles. This element connects all the others. (figure 8)

5. Combating, which involves learning about terrorist structures along with their strength, nature and relationships. Moreover, it covers neutralising and punishing terrorism organizations along with preventing the defeated ones from re-creation.

It should be noted that the nation’s scientific and production development level is directly proportionate to the social income stratification rate, also influenced by social capital, see appendix 2. Social capital is a part of intellectual capital embracing institutions, relationships, culture and norms, which determine the quality and the quantity of social interactions, affecting community, productivity, profitability, prosperity and nation’s wealth. Social capital is strongly influenced by knowledge and means of its development, transferred among the individuals

through interaction. It evolves when stimulated by energetic people applying useful knowledge in practice. Social capital belonging to the entire community, governing bodies should provide /the duty of governing bodies is to provide proper conditions for cooperation and information/knowledge exchange along with contributing to organization success and prosperity of organization, local communities and the nation in international environment.

Recapitulation

The author is convinced that antiterrorism combat in the contemporary world will prove successful only if the entire communities and nations cooperate in order to integrate and to reduce poverty spheres and social income stratification. There is no place for coexistence of the rich and the poor world, with no prospect for the improvement of the situation. The solution to terrorism problem should be searched for in its origins. Antiterrorism combat can be disrupted by other threats of the fast, contemporary world and therefore, modern international antiterrorism combat strategy should be devised before strategies on the national level.

Criminal groups' asymmetrical thinking and acting are the foundations of terrorism, which emerged as the only political tool for poor communities, excluded from the competition for power, dynamic growth and international success. The belief in the world's symmetry and regular order is false and harmful for the society. In fact, it is asymmetry that prevails in the contemporary world, the knowledge essential for terrorist strategies. Nowadays, asymmetry constitutes the power and the tool of terrorists. It is crucial to stop this dangerous situation from evolving.

Terrorism is the biggest threat and an undesirable phenomenon that should be prevented, controlled and eliminated. The traditional antiterrorism combat involves certain amount of violence, since it breaks social life's rules, threatening civilians with suffering, evil, disasters, diseases and death. Terrorists fight on political grounds, where money and power are of greatest importance, as money lead to power and power, on its part, enables to collect money. Nobody wants to change this perennial, paradoxical dependence. Therefore, to create new, successful antiterrorism strategies, all the participants of international environment need to consider the problem on the complex basis and employ specialists from all possible domains and activities.

References:

1. Jakubczak R., Marczak J. (red), (2012), *Bezpieczeństwo narodowe Polski w XXI wieku. Wyzwania i strategie*, Wydawnictwo Bellona, Warszawa.
2. Jakubczak R., Marczak J., (red), (2008), *Podstawy bezpieczeństwa narodowego Polski w erze globalizacji*, Wydawnictwo AON, Warszawa.
3. Jakubczak R., Marczak J., red), (2012), *Bezpieczeństwo narodowe Polski w XXI wieku. Wyzwania i strategie*, Wydawnictwo Bellona, Warszawa.
4. Jakubczak R., (2005), *Terroryzm a działania nieregularne*, w: *Terroryzm - rola sił zbrojnych w zwalczaniu zjawiska. Materiały z konferencji naukowej zorganizowanej 26 października 2005 roku*. AON, Warszawa.
5. Jałoszyński K., Wisniewski B., (red.), *Terroryzm. Diagnoza, zadania administracji publicznej w przeciwdziałaniu zjawiska*, Bielsko Biała, 2007.
6. Jaruszewski W.K., (2011), *Kapitał intelektualny w strategii bezpieczeństwa narodowego*, Collegium Balticum, Szczecin.
7. Jaruszewski W.K., (2012), *Wpływ wybranych elementów siły narodowej na bezpieczeństwo narodowe*, (Praca badawcza), Wydawnictwo Fundacja Oświatowa Europejskie Centrum Edukacji w Koszalinie.
8. Kitler W. (2011), *Bezpieczeństwo narodowe RP. Podstawowe kategorie. Uwarunkowania. System*. Wydawnictwo AON, Warszawa.
9. Kotarbiński T., (1982), *Traktat o dobrej robocie*, Warszawa, s. 221.
10. Koziej S. (2010), *Wyzwania transformacyjne bezpieczeństwa Polski*, w: „Kwartalnik Bellona” nr 2/2010.
11. Koziej S. (2006), *Pełzająca III Wojna Światowa: czy formułować globalną strategię i przygotowywać globalne siły przeciwdziałania?* w: J. Gotowała (red. nauk.) *Terroryzm – rola sił zbrojnych w zwalczaniu zjawiska. Materiały z konferencji naukowej zorganizowane 26 października 2005 roku*, AON, Warszawa.
12. Kunikowski J., (red.), (2000), *Uwarunkowania procesu edukacji dla bezpieczeństwa*, Wydawnictwo Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach Instytut Pedagogiki, Siedlce.
13. Kuźniar R., (2006), *Międzynarodowe stosunki polityczne*, W: *Stosunki międzynarodowe, Geneza, struktura, dynamika*. E. Haliżak, R. Kuźniar, (red.) Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa.
14. Łepkowski W. (red.) (2009), *Słownik terminów z zakresu bezpieczeństwa narodowego*, Warszawa.
15. Madej M., *Terroryzm i inne zagrożenia asymetryczne w świetle współczesnego pojmowania bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego – próba teoretycznej konceptualizacji*, w: *Porzędek międzynarodowy u progu XXI wieku*, pod red. R. Kuźniara, Warszawa 2005.
16. Marszałek M., *Rola sił powietrznych w walce z terroryzmem*, w: *Terroryzm – rola sił zbrojnych w zwalczaniu zjawiska*, Wydawnictwo AON, Warszawa 2006.
17. Piskulski S., (2000), *Prawne środki zwalczania terroryzmu*, Olsztyn 2000.
18. Rutkowski C., (2006), *Terroryzm – patologia społeczna XXI wieku. Nowe wyzwania dla międzynarodowego bezpieczeństwa*, w: J. Gotowała (red. nauk.) *Terroryzm – rola sił zbrojnych w zwalczaniu*

- niu zjawiska. *Materiały z konferencji naukowej zorganizowanej 26 października 2005 roku*, AON, Warszawa.
19. Sienkiewicz P., *Oblicza terroryzmu*, w: *Terroryzm – rola sił zbrojnych w zwalczaniu zjawiska*, Wydawnictwo AON, Warszawa 2006.
20. Soros G., *Nowy okropny świat. Tyrania, ignorancja, gwałt*. Świat Książki, Warszawa 2006.
21. Szpyra R., (2006), *Terroryzm, jako zjawisko w stosunkach międzynarodowych*, w: *Terroryzm - rola sił zbrojnych w zwalczaniu zjawiska. Materiały z konferencji naukowej zorganizowanej 26 października 2005 roku*. AON, Warszawa.
22. Wojciechowski S., *Terroryzm na początku XXI wieku. Pojęcie, istota i przyczyny zjawiska*. Oficyna Wydawnicza Branta, Bydgoszcz – Poznań 2011.

Appendices:

Photography 1. KAAOT freight platform, attacked by terrorists in 2004.

Source: on the basis of <http://www.terroryzm.com>

Table 1. Social capital per person in K USD.

No.	Nations	Social capital per person in K USD									
				2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
1	GERMANY	189,09	195,36	201,03	199,64	204,52	204,88	207,98	211,92	216,48	220,07
2	GREAT BRITAIN	107,47	112,86	119,82	126,26	134,13	141,12	146,09	150,87	156,68	157,41
3	FRANCE	131,13	139,37	144,41	151,50	157,18	161,66	167,24	170,11	173,89	176,23
4	SPAIN	46,69	50,08	52,17	56,52	58,32	61,26	64,40	66,96	71,83	69,70
5	RUSSIA	10,85	11,51	12,92	13,14	13,35	14,36	15,84	17,62	16,96	18,78
6	SWEDEN	43,65	47,03	50,37	54,34	56,00	59,67	63,97	68,94	69,44	67,10
7	POLAND	11,04	11,76	11,93	12,48	13,11	13,69	14,63	16,06	18,08	18,64
8	THE CZECH REPUBLIC	7,44	7,75	8,22	8,81	9,17	9,80	10,35	10,89	11,34	11,10
9	UKRAINE	1,57	1,74	2,00	2,45	2,67	2,87	3,08	3,35	3,48	3,52
10	ITALY	89,47	92,50	95,16	95,54	99,98	102,68	100,23	102,30	108,40	106,72
11	SLOVAKIA	4,02	4,23	4,53	4,73	4,99	5,37	5,92	6,69	7,24	7,00
12	LITHUANIA	2,92	3,20	3,48	3,92	4,15	4,58	5,03	5,53	5,81	4,93
13	USA	1215,8	1278,3	1362,6	1444,6	1506,3	1555,0	1610,4	1668,8	1707,4	1660,7
14	CHINA	30,31	34,37	39,75	44,57	48,86	54,83	60,92	64,14	72,57	82,37
15	JAPAN	347,13	348,89	355,15	357,36	377,13	381,49	391,03	401,56	408,26	386,83

Source: own study